

ՀՀ վարչապետ
պարոն Ն. Փաշինյանին,
/ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Հանրապետության հրապարակ, Կառավարական տուն, 1/

«Մարդու իրավունքների պաշտպանության կոալիցիա»-ի նախագահ
ժաննա Ալեքսանյանից
/ՀՀ, ք. Երևան, Ղազար Փարպեցի 9բ, բն. 26/

Հարգելի պրն վարչապետ,

Եվրոպական միության կողմից ֆինանսավորվող «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության ղեկավարությամբ, կոնսորցիումի միջոցով գործարկվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրով տրամադրված ենթադրամաշնորհի շրջանակներում, «Մարդու իրավունքների պաշտպանության կոալիցիա»-ն 2019 թվականի հունվարի 1-ից հունիսի 1-ն կազմակերպել է հանրային քննարկումներ:

Կազմակերպված քննարկումների ընթացքում հրավիրված են եղել, ինչպես նաև մասնակցել են ՀՀ Ազգային Ժողովի, Կառավարության, Կրթության և գիտության նախարարության, Պաշտպանության նախարարության, ՄԻՊ, ՔՀԿ ներկայացուցիչներ, ովքեր ակտիվ մասնակցություն ունեցան քննարկումներին, ինչպես նաև առաջարկությունների փաթեթների կազմանը:

Արդյունքում «Մարդու իրավունքների պաշտպանության կոալիցիա»-ն 7 թեմատիկ քննարկումների արդյունքում կազմել է առաջարկությունների փաթեթեր՝ Կառավարությանն ուղղված:

Անդրադարձել ենք ոլորտներում եղած խնդիրներին, բարձրաձայնել և ներկայացրել ենք մեր կողմից դիտարկումներն ու առաջարկությունները, որոնք կարող են ոլորտում կարգավորումներ մտցնել:

Ստորև ներկայացնում ենք.

1. «Մարդու իրավունքների պաշտպանության կոալիցիան» փետրվարի 5-ին կազմակերպել էր հանրային քննարկում **«Եկամտային հարկի համահարթեցման սկզբունքի վիճարկումը սոցիալական իրավունքների եւ սոցիալական արդարության տեսանկյունից»** թեմայով:

Հանրային քննարկման մասնակիցները, քննարկելով ներկայացված ՀՀ հարկային օրենսգրքում փոփոխություններն ու լրացումներ կատարելու նախագծերի փաթեթը, նշում են, որ

Եկամտային հարկի համահարթ սկզբունքին անցնելու մասին առաջարկվող իրավակարգավորումները.

- ❖ համահունչ չեն միջազգային փորձին,
- ❖ հակասում են ՀՀ սահմանադրության դրույթներին՝ հավասարության, սոցիալական արդարության ապահովման ու խտրականության արգելման մասով,
- ❖ չեն հանգեցնի այդ իրավակարգավորումները ներդնելու հետեւանքով ակնկալվող արդյունքներին, այն է՝ աշխատատեղերի ստվերի, ստվերային աշխատավարձ տալու վերացում, ներդրումային գրավչության բարձրացում,
- ❖ չեն համապատասխանում ՀԶՆ-2030 17 նպատակներից առնվազն 8-ին,
- ❖ չեն համապատասխանում ԵՄ-Հայաստան համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրով նախատեսված հանձնառություններին,
- ❖ չեն համապատասխանում ՀՀ 2014-2025 թթ. նպատակադրումներին,
- ❖ չեն համապատասխանում թավշյա հեղափոխության կառավարության նպատակադրումներին,
- ❖ ոչ միայն չեն համապատասխանում, այլև հակասում են Հարկային օրենսգրքի հայեցակարգում ամրագրված մի շարք մոտեցումներին, սկզբունքներին եւ նպատակներին:

Հանրային քննարկման մասնակիցները հայտարարում են, որ եկամտային հարկի համահարթեցման առաջարկությունը.

- ❖ կհանգեցնի ցածր աշխատավարձ ստացողների տնօրինվող եկամտի անուղղակի փոքրացմանը (հաշվի առնելով փոփոխությունների փաթեթով առաջարկվող ակցիզային հարկի դրույքաչափերի ու մաքսատուրքերի սպասվող բաժրացման արդյունքում գնաճային ճնշումը) եւ բարձր աշխատավարձ ստացողների տնօրինվող եկամուտների ուղղակի բարձրացմանը,
- ❖ սոցիալական առումով դա կհանգեցնի օրենքով Ջինի բարձր գործակցի ամրագրմանը, ինչը կնպաստի աղքատության խորացմանն ու սրացմանը,
- ❖ սոցիալական առումով դա կհանգեցնի նաեւ օրինական հարստացողների դասի առաջացմանը, սակայն նրանցից չենք պահանջելու վճարել բարձր հարկեր, դրանով խախտելով «Հարստացիր, որպեսզի հարստացնես» հեղափոխական արդարացի հռչակագիրը,
- ❖ մակրո մակարդակում դա կհանգեցնի վճարունակ պահանջարկի, դրանով պայմանավորված՝ նաեւ՝ համախառն սպառման, նվազեցմանը,
- ❖ մակրո մակարդակում դա կհանգեցնի նաեւ համախառն կուտակման մեծացմանը, եւ վերջինս, ինչպես ցույց է տալիս փորձը, չի եղել եւ առայժմ չի կարող լինել

ներդրումների ներքին աղբյուր եւ կհոսի դեպի օֆշոր: Հետեւաբար, մենք գրավիչ չենք դարձնի ներդրումային դաշտը, կհանգեցնի բացասական ֆիսկալ էֆֆեկտի՝ պետական բյուջեի եկամուտների զգալի նվազեցմանը,

- ❖ վերոհիշյալի պարագայում Նախագծերով կատարված առաջարկությունները ակցիզային հարկի դրույքաչափերի բարձրացման եւ անվանացանկի ավելացման ուղղությամբ կհանգեցնեն սպառողական ապրանքների գների աճին:

Ելնելով վերոհիշյալից եւ արդեն իսկ ՀՀ ԱՆ www.e-draft.am պաշտոնական կայքում հնչած հանրային կարծիքներից, հանրային քննարկման մասնակիցները առաջարկում են.

1. առաջարկված փոփոխությունների շատ քննադատվող դրույթների վերաբերյալ կազմակերպել հանրային մասնագիտական քննարկումներ քաղաքացիական հասարակությանյան մասնագիտական կառույցների ներկայացուցիչների հետ: Հավասարության սկզբունքով կառավարության ու ՔՀԿ ներկայացուցիչներից ձևավորել մասնագիտական աշխատանքային խումբ, վերջինիս համար վարձատրություն նախատեսել պետական բյուջեում և հանձնարարել մինչև 2019թ. ապրիլի վերջը մշակել Հարկային օրենսգրքի առավել խնդրահարույց իրավակարգավորումների փոփոխությունների ու լրացումների փաթեթ եւ ներկայացնել ՀՀ ԱԾ հաստատման,
2. վերանայել եկամտային հարկի համահարթ տարբերակը, սահմանելով միջազգայնորեն ընդունված պրոգրեսիվ եկամտային հարկահանություն,
3. անվերապահորեն կիրառել «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի եւ կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2004 թ. մարտի 16-ի օրենքի պահանջները եւ դրա դրույթներին համապատասխան հաշվարկված ամենամյա «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի եւ կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի» չափով սահմանել չհարկվող շեմ»՝ ներկայիս սոցիալ-տնտեսական պայմաններին համահունչ 110 հազար դրամի չափով, հետագայում դա ինդեքսավորելու պայմանով.
4. հանել ՀՀ հարկային օրենսգրքի 159-րդ հոդվածի 3-րդ մասը եւ 160-րդ հոդվածը,
5. ակցիզային հարկի տնտեսագիտական բովանդակությանը համահունչ ակցիզային հարկով հարկվող ապրանքատեսակների անվանացանկը լրացնել վնասակար սպառում

ենթադրող

և շքեղություն բնութագրող ապրանքատեսակներով,

6. բարձրացնել 40 մլն դրամից ավել անշարժ գույքի գույքահարկի դրույքաչափերը՝ սահմանելով շքեղության հարկին համահունչ դրույքաչափեր,
7. բարձրացնել բնօգտագործման հարկի եւ բնապահպանական վճարի դրույքաչափերը,
8. դադարեցնել Հարկային օրենսգրքում շարունակաբար և հաջորդաբար փոփոխություններ կատարելու պրակտիկան,
9. սահմանել հարկային քաղաքականության նպատակները թավջյա հեղափոխությունից հետո ստեղծված նոր իրավիճակում եւ ըստ այդմ մշակել նոր հարկային օրենսգիրք,
10. սույն փոփոխությունների կիրառումը նախատեսել 2020 թ. հունվարի 1-ից: Կայուն և կանխատեսելի հարկային միջավայրի ձևավորումը բարեփոխումների ներկա փուլում խիստ անհարժեշտ գերակայություն է: Դա հատկապես կարելու է տնտեսական հեղափոխության մարտահրավերների իրականացման տեսակետից, քանի որ մեր երկրում սահմանված կայուն, կանխատեսելի հարկային քաղաքականությունը երաշխավորված ներդրումային ու գործարար միջավայր ապահովելու կարելու գույն երաշխիքներից մեկն է:

2. Մարտի 22-ին «Տարեց մարդկանց իրավունքների անտեսումը, նրանց հանեպ անտարբերության հիմնախնդիրը» թեմայով հանրային քննարկման մասնակիցները, քննարկելով ներկայացված ոլորտում առկա խնդիրները մշակել են առաջարկությունների փաթեթ խնդիրները կարգավորելու և որոշակիորեն խթանելու համար:

Ներկայացնում ենք առաջարկությունները.

- Հնարավորություն տալ տարեց մարդկանց՝ ազատորեն ընտրելու իրենց կենսակերպը և վարելու անկախ կյանք իրենց հոգեհարազատ միջավայրում այնքան, ինչքան նրանք ցանկանում են և ի վիճակի են հետևյալ միջոցներով.

ա) նրանց կարիքներին և առողջական վիճակին հարմար բնակավայրի կամ նրանց բնակավայրում հարմարեցման նպատակով համապատասխան օժանդակության տրամադրում,

բ) նրանց վիճակով պայմանավորված՝ առողջական խնամք և

ծառայություններ, - երաշխավորել համապատասխան աջակցություն հաստատություններում բնակվող տարեց մարդկանց, հարգելով նրանց մենությունը, և մասնակցություն հաստատությունում կյանքի պայմանների վերաբերյալ որոշումների ընդունմանը:

- Թոշակների ավելացում

- ա) Ապահովել Ոսկե սերնդի ներկայացուցիչների ֆինանսական անկախությունը եւ կայունությունը՝ թոշակների ավելացման միջոցով:
- բ) Թոշակների ավելացումը կբերի ոչ միայն արդյունաբերական, այլև մշակութային արտադրանքի եւ ծառայությունների (այդ թվում՝ կրթական եւ առողջապահական ոլորտի) վրա վճարողունակ պահանջարկի ավելացմանը, ինչն իր հերթին կխթանի այդ բոլոր ոլորտների զարգացումը:
- գ) Կենսաթոշակների չափի ավելացումը կբերի ոչ միայն տարեց մարդկանց, այլ ընդհանուր՝ բնակչության շրջանում աղքատության հաղթահարմանը:
- դ) Նվազագույն կենսաթոշակի չափը պետք է առաջիկա 2-3 տարվա ընթացքում ավելացվի մինչեւ 110.000 դրամ՝ հաշվարկված 2019թ. գներով:

- Ոսկե սերնդի մարդկանց մարզա-մշակութային կյանքի կազմակերպում

- ա) Խթանել տարեց մարդկանց մտածողության փոփոխությունը եւ շարժունակության ավելացումը՝ մարզա-մշակութային կյանքին նրանց հետագա ակտիվ ինտեգրմամբ:
- բ) Ֆինանսավորել Ոսկե սերնդի կենտրոնների հիմնադրումը բոլոր բնակավայրերում, իսկ խոշոր քաղաքներում՝ դրանց բոլոր թաղերում:
- գ) Անհատույց տրամադրել տարածքներ բոլոր այն կազմակերպություններին, որոնք հայտ կներկայացնեն իշխանություններին՝ ոսկե սերնդի մարդկանց համար ըստ հետաքրքրությունների (մարզական, մշակութային, կրթական, գիտական եւ այլն) ակումբների, խմբակների, միջոցառումների կազմակերպման համար, տրամադրել ավտոբուսներ՝ խմբերով շրջագայություններ կազմակերպելու համար Հայաստանի տեսարժան վայրերով:
- դ) Քարոզել տարեցների համար առողջ ապրելակերպ եւ առողջ սննդակարգ: Այս ուղղությամբ խրախուսել ՋԼՄ-ներով, հատկապես հեռուստատեսությամբ (ներառյալ՝ առցանց) համապատասխան հաղորդումների եւ դասընթացների իրականացմանը:

- Խորհրդային շրջանի ավանդների վերադարձ

- ա) Խորհրդային խնայբանկերում ներդրված ավանդների վերադարձ 70-ն անց բոլոր տարեց մարդկանց:
- բ) Ամուսնու մահվան դեպքում՝ նրա անունով ներդրված ավանդը վերաձեւակերպել կենդանի մնացած ամուսնու անվամբ:
- գ) Տալ ավանդները ժառանգելու իրավունք:

դ) Աղքատության շեմից ցածր գտնվող բոլոր կենսաթոշակատուներին վերադարձնել ավանդները՝ անկախ տարիքից:

ե) Ավանդները վերադարձնելուց ապահովվել արժանապատիվ եւ խելամիտ ինդեքսավորում:

- Սոցիալական պատասխանատվություն՝ միայնակ տարեցների հանդեպ
 - ա) Ապահովել տարեց մարդկանց հետ աշխատող սոցիալական աշխատողների եւ հոգեբանների բավարար քանակ, այդ թվում՝ նրանց վարձատրության ավելացման միջոցով:
 - բ) Երաշխավորել տնային պայմաններում խնամքի կարիք ունեցող բոլոր տարեց մարդկանց սոցիալական աշխատողների կցագրում:
 - գ) Ապահովել սոցիալապես անապահով կենսաթոշակատուների համար անվճար որակյալ ամենամյա բուժզննման համար վճարային սերտիֆիկատների տրամադրում:
- Ոսկե սերնդի համալսարաններ, կրթական ոլորտ
 - ա) Խրախուսել, սուբսիդավորել Ոսկե սերնդի համար նախատեսված համալսարանների/կրթական հաստատությունների ստեղծումը ամբողջ հանրապետության տարածքում: Այդ համալսարաններում ոսկե սերնդի այն մարդիկ, ովքեր ցանկություն ունեն շարունակելու աշխատանքային գործունեությունը կվերապատրաստվեն իրենց մասնագիտությամբ կամ ձեռք կբերեն նոր մասնագիտություններ՝ աշխատաշուկայում իրենց արժանի տեղը զբղեցնելու համար:
 - բ) Ընդ որում, ոսկե սերնդի համալսարաններում որպես դասախոսներ կարող են ներգրավվել հենց տարեց, բայց փորձառու մասնագետներ:
 - գ) Համապատասխան ընտրություն անցած տարեց մարդիկ կարող են ներգրավվել մանկապարտեզներում եւ մանկատներում որպես դասուցներ կամ խորհրդատուներ, այդ թվում՝ կամավորության հիմունքներով:

3. 2019 թ. մարտի 15-ին, կազմակերպել էր հանրային քննարկում «Կարմիր գծերը վճարովի կայանատեղիներ են, թե...» թեմայով հանրային քննարկման մասնակիցները, քննարկելով Երևան քաղաքում ճանապարհների եզրերին վճարովի ավտոկայանատեղիների՝ այսպես կոչված «կարմիր գծերի» շուրջ ձևավորված առկա իրավական ու փաստացի հիմնախնդիրները, արձանագրեցին, որ վճարովի ավտոկայանատեղիներն իրականում չեն հանդիսանում ավտոկայանատեղի, այլ՝ ճանապարհի երթևեկելի մասի հատված են, որտեղ ճանապարհային երթևեկության կանոնների համաձայն ինչպես մինչ այսպիսի կայանատեղիների ձևական կազմակերպումն այնպես էլ դրանից հետո՝ թույլատրված է տրանսպորտային միջոցների կանգառն ու կայանումը, հետևաբար ներկի և որոշ տեղերում տեսախցիկների

առկայությունը դեռ բավարար հիմք չէ դրանց վճարովի դրաձնելու համար,

1. վճարովի ավտոկայանատեղի կիսառամը մինչ օրս չի նպաստել Երևան քաղաքի ու մասնավորապես քաղաքի կենտրոնի ավտոտրանսպորտային միջոցներից բեռնաթափմանը, ինչը հանդիսանում է հայտարարված նպատակ տվյալ տեղական վճարը սահմանելու համար,
2. վճարովի կայանատեղիները լրացուցիչ ծանրաբեռնվածություն են առաջացրել բակային, ուսումնական, կրթական, մշակութային և առողջապահական հաստատությունների, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների վարչական շենքերի հարակից տարածքներում, դրանք առավել անհասանելի դարձելով քաղաքացիների համար,
3. քաղաքաքացու կողմից ավտոկայանատեղի համար վճարումը դեռ չի երաշխավորում նրա կայանման հնարավորությունը. շատ դեպքում վճարումն իրականացրած վարորդը կայանման տեղ չի կարողանում գտնել,
4. վճարի կիրառմամբ խախտվում է քաղաքացիների իրավունքները, քանի որ փաստացի նրանք այդ վճարի դիմաց ծառայություն չեն ստանում, առավել ևս նրանք ովքեր Երևանի բնակիչներ չեն հանդիսանում,
5. սահմանված վճարների հաշվարկման և հավաքագրման առումով առկա են բազմաթիվ իրավական բացեր, մասնավորապես փաստացի կայանման ժամանակի հաշվարկի, վճարման իրականացնելու պարտավորության կատարման և դրա չկատարման տույժերի կիրառման առումով և այլն,
6. Երևանի քաղաքապետարանի կողմից իրականացվող «վարչարարությունը» նվազագույն աղերսներ ունի Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին ՀՀ օրենքի և ընդհանրապես օրինականության հետ:

Երևանում առկա տրանսպորտային և երթևեկության խնդիրներից էլնելով առաջարկում ենք,

- մշակել Երևան քաղաքում տրանսպորտային և երթևեկության բարելավման հայեցայարգ, որը կներառի քաղաքաշինական նորմերին ու կանոններին համապատասխան կահավորված ճարտարագիտական կառույց հանդիսացող ավտոկայանատեղիների կառուցում՝ բացառելով ճանապարհի հատվածները այդ նպատականին օգտագործելու անարդյունավետ պրակտիկան,
- հայեցակարգով սահմանել այն հիմանական աղբյուրները, որոնք կարող են օգտագործվել ավտոկայանատեղերի կառուցման ֆինանսավորման և շահագործման համար, որը կարող է լինել նաև տվյալ կառույցներում տրամադրված ավտոկայանատեղի համար գանձված վճարները,

• նման տիպի վճարներ սահմանելիս ապահովել, որ վճարի գանձումը երաշխավորի ծառայությունից օգտվելու իրական հնարավորությունը:

4. Փետրվարի 27-ին «Մարդու իրավունքները ՀՀ Չինված ուժերում» թեմայով քննարկում կազմակերպվեց: Քննարկումը ծավալվեց բանակում առկա խնդիրների շուրջ, որոնց հետ կապված հանդես եկանք օրենսդրական առաջարկություններով՝

- ❖ Զորակոչի գործընթացի ամբողջական վերանայում և համապատասխանեցում արդի չափանիշներին, մասնավորապես՝ զորակոչի թափանցիկացում, զորակոչիկների առողջական չափանիշների խստացում, զորակոչիկների առողջական վիճակի գննության ընթացքում անկախ փորձագետների ներգրավում, զորակոչիկների բաշխման հստակ, արդարացի և հայեցողականությունը բացառող մեխանիզմների ձևավորում, բժշկական հանձնաժողովների նկատմամբ զորակոչային հանձնաժողովների հսկողության բացառում՝ այդ նպատակով կատարելով համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ: Այդ օրենսդրական փոփոխություններն անհրաժեշտ են, որպեսզի հետագայում զորակոչիկների առողջական գանգատներն արձանագրվեն պատշաճ կարգով, իսկ այնուհետև զիվորական ծառայության ընթացքում առողջական գանգատ ունենալու դեպքում տրամադրվի պատշաճ բուժօգնություն:
- ❖ Միջազգային չափանիշներին համապատասխանող ՀՀ ԶՈՒ կարգապահական կանոնագրքի մշակում և ընդունում (ներգրավելով նաև անկախ փորձագետների), որը մասնավորապես պետք է ապահովի զինծառայողների կարգապահական պատասխանատվության հստակ մեխանիզմներ, պարունակի կոնկրետ կարգապահական զանցանքների և դրանց դիմաց կոնկրետ կարգապահական տույժերի համակարգ, բողոքարկման հստակ մեխանիզմներ ու երաշխիքներ, հրամանատարների պատասխանատվության գործուն մեխանիզմներ, բացառի կարգապահական կալանքը կամ ազատության սահմանափակման այլ ձևերը և այլն: Ազատազրկման ձևով պատիժը կարգապահական խախտման համար խթանում է քրեական գործերով վկաների, տուժողների, մեղադրյալների նկատմամբ ճնշումները՝ կարգապահական խախտման անվան տակ նրանց տեղավորելով ռազմական ոստիկանության ընդունիչ-բաշխիչներում կամ մեկուսարաններում, ինչը պետք է կանխել:
- ❖ Բարձրագույն և ավագ հրամանատարական ու սպայական կազմի զինծառայողների եկամուտների հայտարարագրում և ամենամյա բաց հրապարակում: Այսպիսի փոփոխությունը կարող է նվազեցնել կոռուպցիոն ռիսկերը:
- ❖ Զինծառայողի, հատկապես սպայի օրինակելի կերպարի ձևավորման պետական քաղաքականության մշակում և

իրականացում, այդ նպատակով զինձառայողի վարքականոնի մշակում և ընդունում:

- ❖ Զինված ուժերում կադրերի կրթության, առաջխաղացման և ընտրագատման արդիական ու թափանցիկ համակարգերի ձևավորում, մասնավորապես՝ ռազմական կրթության համակարգի ինտեգրում հանրապետության կրթական համակարգին, թափուր պաշտոնների համալրում բաց մրցույթներով և այլն:
- ❖ Տուժողների իրավունքների և շահերի պաշտպանության գործուն համակարգի ձևավորում, այդ նպատակով կատարելով համապատասխան օրենսդրական և կառուցվածքահամակարգային փոփոխություններ, ձևավորելով տուժողների ներկայացուցիչների և նրանց շահերը ներկայացնող պաշտպանական կողմի հետ պետական մարմինների և պաշտոնատար անձանց կառուցողական գործակցության համակարգ ու մեխանիզմներ, ինչպես նաև տուժողներին և նրանց ընտանիքների անդամներին բարոյական ու նյութական արժանապատիվ փոխհատուցման պայմաններ ու մեխանիզմներ:
- ❖ Մպաների սեռական կողմնորոշման բացահայտում համապատասխան մասնագետներից կազմված հանձնաժողովի կողմից, զինվորական ծառայության հետ անհամատեղելիության դեպքում՝ նրանց ծառայությունը շարունակելու հարցի լուծում, ինչը կկանխի սեռական բնույթի հանցագործությունները բանակում:
- ❖ Անհրաժեշտ է հստակեցնել զինձառայողների սահմանափակ ծառայությունը համապատասխան օրենսդրական փոփոխությամբ, կանոնակարգել, որպեսզի սահմանափակ ծառայությամբ բանակ գորակոչվող զինձառայողի համար չստեղծվեն իր առողջական վիճակին անհամատեղելի ծառայության հետ կապված իրավիճակներ: Դա կկանխի առողջական խնդիրների պատճառով զինձառայողների մահացությունները, ինչպես նաև նրանց առողջությանն անդառնալի վնասի պատճառումը:
- ❖ Անհրաժեշտ է ստեղծել արագ արձագանքման խումբ տարբեր անկախ մասնագետներից կազմված, որպեսզի ցանկացած դեպքի ժամանակ, երբ զինձառայող է տարվում ռազմական ոստիկանություն, ժամանի այնտեղ և իրականացնի համապատասխան ստուգումներ՝ կատարված գրառումների, ինչպես նաև զինձառայողի առողջական վիճակի (զննելով նրան) և կարգավիճակի վերաբերյալ: Դա կկանխի զինձառայողների իրավունքների մի շարք խախտումներ, այդ թվում՝ նաև նրանց անհիմն երկար ժամանակով ռազմական ոստիկանությունում պահելը և տարբեր քրեական գործերով վկաների, տուժողների, մեղադրյալների նկատմամբ իրականացվող ճնշումները: Նշված խմբի ստեղծման համար անհրաժեշտ է ՀՀ պաշտպանության նախարարության և մարդու իրավունքների ոլորտին առնչվող հասարակական կազմակերպությունների հետ ստեղծել համաձայնագիր, քանի որ այդ խմբի անդամները հանրային վերահսկողություն են իրականացնելու:

ԵՄՈՒԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ԱՅՏԱՏԱՆԻ ՆԱԽԻ
EUROPEAN UNION FOR ARMENIA

5. Ապրիլի 19-ին կայացած «Մպառնալիքներ իրավապաշտպանների նկատմամբ. ստելություն խոսքը համացանցում» թեմայով քննարկում կազմակերպվեց:

Քննարկման ընթացքում ներկաների հետ մշակվեց առաջարկներ՝

ՀՀ արդարադատության նախարարին՝ հանձնարարել համապատասխան ստորաբաժանմանը ուսումնասիրել ստելության խոսքի դեմ պայքարելու նպատակով օրենսդրական փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտությունը՝ նախաձեռնելով մասնագիտական քննարկումներ:

ՀՀ-ում գործող ՁԼՄ-ների խմբագիրներին, լրատվական կայքերի մոդերատորներին ու ՁԼՄ-ներին՝ սոցիալական ցանցերում առկա էջերի/խմբերի պատասխանատուներին՝ վերահսկել ձեր կողմից արվող հրապարակումների ներքո արվող մեկնաբանությունները՝ բացառելով ստելության խոսքն ու բռնության հրահրումը, անհրաժեշտության դեպքում արգելափակելով ստելություն սերմանող օգտատերերի հաշիվները:

ՀՀ կառավարությանը՝ ծավալել համապետական արշավ ստելության խոսքի, դրա հետևանքների ու ստելության հիմքով հանցագործությունների բացառման ուղղությամբ՝ ներգրավելով հասարակական, քաղաքական, մշակութային ոլորտների որոշակի ճանաչում և բարձր հեղինակություն ունեցող անձանց:

6. Մայիսի 29-ին, «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանություն և վերջիններիս հասարակություն ներառման խնդիրները» թեմայով հանրային քննարկման մասնակիցները, քննարկելով ներկայացված ոլորտում առկա խնդիրները մշակել են առաջարկությունների փաթեթ խնդիրները կարգավորելու և որոշակիորեն խթանելու համար:

- ՁԼՄ-ները հաճախակի անրադառնան հաշմանդամության թեմային
- Ֆիլմերում, սերիալներում, ընդգրկել հաշմանդամության տարբեր տեսակ ունեցող մարդկանց/դերակատարներին/կերպարներին
- Դասագրքերի նկարագրողումներում ներկայացնել տարբեր տեսակի հաշմանդամություն ունեցող մարդկանց պատկերներ
- Հանրությանը կրթել հաշմանդամության թեմայի վերաբերյալ

7. «Ոչ թափանցիկ և մանիպուլյատիվ գործունեության վտանգները մեղիա ոլորտում» թեմայով հունիսի 4-ին կազմակերպվել էր հանրային քննարկում:

ԿԱՌՈՒՑՈՂՎԱԿԱՆ
ԵՐԿՆՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ
GOVERNMENT TO CONSTRUCTION

ՄԻՊԿՇԱՐՊ
ՍԱՊՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆԵՆԵՐԻ ԴՎԵՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՒԼԻՇԻՎ

